

**Střední škola umění a designu a VOŠ Brno, příspěvková organizace
Husova 10, 602 00 Brno**

Preventivní program

„Škola pro život“

školní rok 2018/2019

ředitel školy: ak. mal. Pavel Luffer

koordinace PP: Mgr. Petra Lužová – pracoviště Francouzská 101

Mgr. Jaroslava Študentová – pracoviště Husova 10

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Po sloučení k 1. 1. 2012 se škola skládá z pracovišť v budově na ulici Husově a na ulici Francouzské.

V denním studiu se v budově na ulici Husova 10 vzdělává 252 žáků (z toho 54 chlapců) střední školy a v budově na ulici Francouzské 101 studuje 221 žáků střední školy (z toho 33 chlapců) a 86 studentů (z toho 22 chlapců) vyšší odborné školy.

2. RIZIKOVÉ FAKTORY ŠKOLY

Budova Husova je přímo v centru města. Velikost této budovy je velkým plusem, protože je malá a velmi přehledná. V každém křídle školy je jeden obor, kde mají žáci své zázemí a kde se schází se spolužáky stejného oboru všech ročníků. Z hlediska kouření jsou nejrizikovější průjezdy domů kolem školy, kde se kuřáci schází, a v menší míře dvůr školy, kde je však kouření zakázáno.

Riziková ve vztahu k výskytu sociálně patologických jevů je i skutečnost, že velká část žáků bydlí mimo rodinu (v domovech mládeže a na privátech, které jsou v tomto ohledu nejrizikovější), kde vzniká široký prostor pro výskyt rizikového chování ve volném čase.

Pozitivem je zájem žáků o obor, který studují (většinou již mají jasno o svém budoucím působení), jejich velká motivace dokončit studium a úzký kontakt hlavně s odbornými pedagogy, kteří mají možnost na studenty intenzivně výchovně působit.

Budova na ulici Francouzská je situována v „sociálně rizikové čtvrti“, která se momentálně radikálně mění revitalizací ulic a stavbou nových moderních budov. Budova školy je poměrně rozlehlá, všechny učebny (včetně odborných), školní hřiště a školní zahrada jsou v jednom objektu.

Šatny ve sklepě školy byly zrušeny, žáci mají skříňky v patrech oborů, místnosti WC, školní dvůr, přilehlá zahrada, rozsáhlé chodby, botanická zahrada a školní hřiště mohou být tak nejrizikovějšími místy pro rizikové chování žáků.

Od 1. 1. 2013 je do budovy na ulici Francouzská přestěhována Vyšší restaurátorská škola, která si s sebou přinesla své tradice a zvyklosti, studenty i pedagogy. V budově denně pobývá mnohem více zletilých osob.

Od 1. 9. 2017 byl do budovy na ulici Francouzská přestěhován obor Nová média z budovy z Husovy ulice. S jejich příchodem nastaly velké změny. Na každém oboru byla zhotovena odpočinková zóna (kuchyňky, pohodlná posezení) pro žáky, kteří se zde sdružují, seznamují a diskutují. Toto řešení organizace žáků (sdružování napříč ročníky v rámci každého oboru) považujeme jako velmi šťastné pro prevenci proti šikaně. Odpočinková zákoutí mají svá pravidla a mohou je navštěvovat i žáci jiných oborů.

Další riziková skupina jsou pracovní zaneprázdnění rodiče a rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna. Potenciální riziko negativních vlivů na naše žáky může přicházet z prostředí, z kterého přicházejí (sociálně hůře přizpůsobivé rodiny, rodiny se zanedbávající výchovou).

Ředitel školy řídí dvě budovy zaměstnanců, žáků a studentů, fyzicky přítomen může být tedy pouze na jedné. V době nepřítomnosti ředitele na škole přebírají některé jeho funkce zástupci.

V budově na ulici Francouzská učí působící školená školní metodička prevence tento školní rok převážně v budově na Husově ulici a do budovy na Francouzské ulici dochází jednou týdně. Pro potřeby žáků i kolegů má stanoveny konzultační hodiny. Výchovná

poradkyně je současně zástupkyní ředitele školy. Budoucí výchovná poradkyně již navštěvuje odborné školení.

Velkým pozitivem pro školu je letošní příchod psycholožky, která bude celý školní rok působit na obou budovách.

Žáci, kteří přicházejí na školu, mohou být zasaženi sociálně negativními jevy, jako je kouření tabáku, pití alkoholu, kouření marihuany. Užívání jiných nelegálních drog než marihuany se vyskytuje v zanedbatelném procentu.

Ojedinelé náznaky šikany se nám zatím podařilo zachytit v počátečních fázích. Toto se podařilo hlavně díky rodinné atmosféře školy.

Problémy se záškoláctvím se též daří, až na ojedinělé případy, efektivně řešit. Toto je možné i díky spolupráci s rodiči a domovy mládeže.

3. CÍLOVÉ SKUPINY PROGRAMU

Nejdůležitějším cílem tohoto preventivního programu je navození bezpečí a příznivého sociálního klimatu ve škole. Prioritou je dlouhodobé působení na pedagogy, nepedagogické pracovníky, studenty, žáky a jejich rodiče.

První cílová skupina: žáci a studenti

- cílená osvěta v oblasti rizikového chování: záškoláctví, kouření, alkohol, doping, drogy, jiné závislosti, šikana, kyberšikana, nežádoucí sexuální chování, chování ve skupině vrstevníků, chování ve velkém městě (hlavně pro mimobrněnské žáky), intolerance – rizika, následky;
- učení se zdravému sebevědomí (asertivní vystupování);
- učení se znát lidská práva a občanské povinnosti – já versus okolí, národnostní menšiny;
- kam se obrátit v případě potřeby – osobně, kontakty po telefonu nebo internetu.

Druhá cílová skupina: zákonní zástupci a rodiče

- podpora úzké spolupráce školy s rodiči (zejména třídní učitelé);
- riziková skupina: rodiče ze sociálně slabších vrstev a pracovní zaneprázdnění rodiče, rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna;
- navodit lepší pocit důvěry rodičů v školu a pocit vzájemné odpovědnosti a spolupráce.

Třetí cílová skupina: pracovníci školy

- hlavní cíl: otevřít prostor pro vzájemné sdílení a diskuse, zajistit průběžnou spolupráci všech pedagogů, třídních učitelů (dále TU), školní psycholožky (dále PS), školních metodiček prevence (dále ŠMP), výchovných poradkyní (dále VP) a vedení školy;
- podpora postavení pedagoga ve funkci ŠMP ze strany vedení školy;
- podřízení práce ŠMP celkové koncepci vedení školy;
- všichni (rozdělení na skupiny: vedení školy, TU, ostatní pedagogové, nepedagogičtí pracovníci školy): cílená osvěta v oblasti rizikového chování ze strany ŠMP;
- spolupráce TU se školním psychologem, metodikem a výchovným poradcem coby odborně vyškolenými v oblasti rizikového chování;
- spolupráce TU s vedením školy a vedení školy s TU;

- průběžné informování vedení školy o průběhu a účinnosti jednotlivých bodů preventivního programu, úzká průběžná spolupráce vedení školy s pracovníky Školního poradenského pracoviště (dále ŠPP);
- samostudium školního řádu, plánu prevence, krizového plánu školy a dalších materiálů z knihovny ŠMP a VP;
- podpora zájmu o kurzy a další vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování (popř. psychologie) ze strany pedagogů a ŠMP.

4. CÍLE PROGRAMU

Dlouhodobé cíle: Preventivní strategie školy

Preventivní strategie z dlouhodobého pohledu je představena v ŠVP, kde je zastoupena v průřezových tématech. Cílem těchto témat je, aby si žák uvědomil vzájemné přesahy a souvislosti znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata podporují formativní působení vzdělávacího procesu, rozvoj osobnosti žáků, jejich společensky žádoucí návyky, postoje a způsoby jednání. Podporují rovněž i rozvoj klíčových kompetencí. Průřezová témata jsou zařazována do všech ročníků ve vhodné vazbě na učivo konkrétních předmětů.

Téma **Občan v demokratické společnosti** napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Obzvláště v prvním ročníku je klíčová úloha třídního učitele při formování postojů žáků při utváření dobrého třídního kolektivu, ve kterém převažuje atmosféra vzájemného respektu a ochoty pomoci, kde není prostor pro projevy šikany. Žáci jsou seznamováni s institucí školního parlamentu, který se podílí na vytváření demokratického prostředí ve škole založeného na spolupráci, účasti a dialogu. Další oblastí je formování názorové orientace žáků na pozitivní životní hodnoty – formou besed a přednášek o nebezpečí návykových látek, o pěstování zdravého životního stylu.

Téma **Člověk a svět práce** je vhodně začleňováno v souvislosti s formováním kladného vztahu ke zvolenému oboru a k potřebě celoživotního vzdělávání, ale zároveň i k možné rekvalifikaci v budoucnosti. Ve vyšších ročnících je vhodná exkurze na úřad práce a jsou procvičovány dovednosti nezbytné pro hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, seznámení se s možnou náplní vstupního pohovoru.

Téma **Člověk a životní prostředí** vede k pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka. V rámci odborného učiva je kladen důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách a zdrojích energie, na efektivním hospodaření s výrobky a odpady. Cílem je budování takových postojů a hodnotových orientací žáků, na jejichž základech budou utvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek.

Realizace tématu **Informační a komunikační technologie** spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií a to jak v běžném každodenním životě, tak i pro potřeby svého oboru a posléze i výkonu povolání. Téma je realizováno zejména v předmětech informační a komunikační technologie.

Střednědobé cíle

Střednědobé cíle slouží především k:

- vybudování příznivého sociálního klimatu ve škole - podpora tolerance žáků a studentů různých oborů vůči sobě navzájem;

- navození vzájemného respektu v pedagogickém sboru a vedení školy;
- vytvoření pevného komunikačního systému mezi pracovníky školy;
- jednotnému a systematickému výchovnému působení pedagogů na žáky a studenty;
- utváření kladných postojů pracovníků školy vůči ŠPP a vzájemná spolupráce;
- zajištění bezpečnějšího a příznivějšího prostředí pro žáky, studenty i zaměstnance školy;
- zavedení a fungování informačního kanálu směrem k rodičům a zákonným zástupcům přes internet, s možností konzultací z domova;
- vytvoření prostředí „veselá sborovna“ – mimoškolními akcemi podpora zdravého a příznivého klimatu ve vztazích mezi spoluzaměstnanci;
- efektivnímu a pravidelnému školení všech zaměstnanců školy v oblasti prevence rizikového chování (dle Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení – č.j.: 21149/2016 a Metodického doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních – č.j.: 21291/2010-28 s 21 přílohami aktualizovanými 20. 12. 2017);
- účinné tvorbě a využití preventivního programu školy (koordinace tvorby a kontrola realizace ŠMP);
- zlepšení informovanosti o konzultační a poradenské činnosti ŠMP.

✓ směrem k žákům: nástěnka ŠMP, informace na dveřích zeleného kabinetu, přes TU, webové stránky školy

1. důkladné seznámení žáků se školním řádem a krizovým plánem školy;
2. preventivní působení na žáky během výuky, cíleně pak během suplovaných hodin nebo třídnických hodin pomocí diskusí na témata: naše třída, třídní kolektiv, společenské chování, právní vědomí, zdravý životní styl, zdravá rodina, společenské problémy soudobého světa, politické problémy, vrstevnické problémy,...
3. přesně stanovené třídnické hodiny určené ke komunikaci žáků s TU;
4. přesně stanovené hodiny a diskrétní místnost (Zelený kabinet) pro možnost individuálních pohovorů;
5. seznámení žáků s poradenskými a konzultačními službami ŠPP (osobně, přes TU, nástěnka, web);
6. cílená osvěta v oblasti prevence rizikového chování v hodinách OBN, IKT nebo jiných předmětech s pedagogy, ve které mají třídy nebo jednotliví žáci důvěru;
7. práce ve školním parlamentu – orgán, který jedná za žáky a studenty s vedením školy;

✓ směrem k rodičům a zákonným zástupcům: internet, školní webové stránky, přes TU

1. systematickým působením na žáky i jejich rodiče v důsledku odstraňovat nežádoucí jevy, zejména ty, které společnost mnohdy bere za běžnou normu chování;
2. školní řád a krizový plán na školních webových stránkách;
3. informovat rodiče o aktuálním dění ve škole pomocí webových stránek školy;
4. utužovat dobré vztahy s rodiči žáků pravidelným kontaktem (www, třídní schůzky, hovorové hodiny, konzultace, dny otevřených dveří);
5. kvalitní práce třídních učitelů ve spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci (osobní, telefonický a písemný kontakt);
6. funkční poradenský systém a odbornost výchovné komise (ŠPP, ŘŠ);

7. možnost poradenské a odborné pomoci v krizových situacích rodiny (ŠPP);

- ✓ směrem k zaměstnancům: pravidelné porady, speciální porady a schůzky dle potřeby vedení školy

1. podpora ŠPP v pozici odborníků mezi ostatními pracovníky školy;
2. podpora odborné přípravy ŠPP;
3. pravidelná informovanost směrem k vedení školy, funkčnost výchovné komise (ŘŠ, ŠPP);
4. zajištění bezpečí ve škole (dozory na chodbách, uzavření školy čipovým systémem, ochrana z hlediska PO a BOZP,...);
5. spolupráce pracovníků školního poradenského pracoviště s TU a ostatními pedagogy;
6. podpora vytvoření zdravějšího klimatu ve vztazích mezi zaměstnanci školy (veselá sborovna);
7. utlumení průmyslových a textilních oborů a vznik nových oborů – žádaných uměleckých, čímž se sjednotí atmosféra školy a zastaví úbytek žáků na škole;
8. vylepšování pracovních podmínek (pěkně vymalované kabinety, třídy, tělocvična, hřiště, IT v učebnách, nové podlahy, nové prostory pro VOŠ, výtah pro zdravotně handicapované, ...);

ředitel školy

- vytváření podmínek pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- podpora soustavného vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- aktivní podpora postavení pracovníků ŠPP v pozici odborníků

třídní učitelé

- stanovené třídnické hodiny pro komunikaci se třídou;
- vzdělávání v oblasti psychologie a komunikace, programy pro třídní učitele;
- systematická práce se třídou;
- spolupráce a vytvoření stabilní komunikační sítě s ŠPP a vedením školy;

pedagogové

- dodržování jednotného přístupu v řešení rizikových forem chování žáků;
- včasná intervence;
- upevnění komunikační sítě školy;
- komunikace s TU v oblasti prevence nebo represe rizikových chování žáků;
- účast na programech „veselá sborovna“ zaměřených na utužování kladných vztahů na pracovišti;
- samostudium v oblasti prevence SPJ, spolupráce s ŠPP, příp. zájem o DVPP;

nepedagogičtí pracovníci

- proškolení v oblasti prevence rizikového chování – nejvíce se pohybují v místech označených za riziková – viz krizový plán školy;
- úzká spolupráce s vedením školy a ŠMP.

Krátkodobé cíle

Příprava plánu kulturních, sportovních a preventivních aktivit pro žáky a studenty všech oborů:

první ročník SŠ:

- aktivity na seznámení vedené školní psycholožkou
- projekt primární prevence Ivany Kafkové, Dr.h.c. „Sebeobrana“

druhý ročník SŠ:

- beseda s pracovnící Anabell, z.ú. – zaměřeno na zdravý jídelníček
- projekt lékařské fakulty – První pomoc
- beseda – Podané ruce – prevence zneužívání návykových látek

třetí ročník SŠ:

- prevence nežádoucího sexuálního chování
- bezpečné chování na internetu – studenti MU
- právní minimum - PČR

čtvrtý ročník SŠ:

- prevence - finanční gramotnost
- problémy spojené s globalizací

napříč ročníky:

- plenéry a praxe ve skutečných firmách
- návštěvy Mahenovy knihovny a Moravské zemské knihovny
- návštěvy mešity, synagogy, Romského muzea
- návštěvy filmových představení dle nabídky kin a divadel
- sportovní akce: lyžařský kurz pro první ročníky
vodácký kurz pro druhé a třetí ročníky
- akce konané žáky a studenty – Mikuláš, Šuřinky
- návštěvy výstav dle aktuální nabídky
- exkurze do galerií po celé ČR, Rakouska, Německa, Itálie a Francie
- účast na soutěžích uměleckých škol (Studentský design, GRAND PRIX MOBITEX)
- spolupráce s Galerií Vaňkovka + MG
- aktivní účast na akcích propagujících naši školu např. Dny otevřených dveří, mezinárodní veletrhy apod.

Školní poradenské pracoviště

Pracovní náplň školního psychologa

Koordinuje psychologické poradenství na škole.

Samostatně zajišťuje oblasti:

- Na zakázku učitelů, rodičů a výchovného poradce provádí diagnostiku výchovných a výukových problémů žáků.

- Zajišťuje psychologickou poradenskou činnost ve škole.
- Je k dispozici žákům při řešení osobních problémů.
- Poskytuje krizovou intervenci žákům, rodičům, učitelům.
- Učitelům poskytuje pomoc při řešení obtížných výukových a výchovných situací.
- Rodičům nabízí a poskytuje pomoc při řešení problémů v oblasti výchovy a vzdělávání.
- Spolupracuje s výchovným poradcem v oblasti kariérového poradenství, provádí testy profesní orientace.
- Prevence školního neprospěchu žáků, seznamuje žáky s efektivním učením a provádí osvětu v oblasti psychohygieny.

Preventivní činnosti:

- Pomáhá třídním učitelům při řešení aktuálních problémů třídních kolektivů.
- Zjišťuje sociální klima ve třídách a kvalitu vztahů mezi žáky.
- Ve spolupráci s třídními učiteli realizuje krátkodobé preventivní a intervenční programy se třídou.
- Pomáhá ke zkvalitnění vztahů mezi žáky, žáky a třídním učitelem.
- Pomáhá ke zkvalitnění spolupráce mezi učiteli, učitelem a rodiči, rodiči a školou.

Další oblasti činnosti:

- Metodická podpora učitelů a asistentů pedagoga.
- Účastní se pracovních porad pedagogického sboru, kde referuje o své činnosti, sleduje a vyhodnocuje aktuální dění na škole, od vedení školy a pedagogů dostává pracovní zakázky.
- Spolupracuje s poradenským zařízením při zajišťování poradenských služeb na škole.
- V případě potřeby poskytuje se souhlasem rodičů informace o žákovi dalším odborníkům (PPP, SVP, SPC, psychiatři).
- Spolupracuje při sestavování IVP pro integrované žáky.
- Vede administrativu své činnosti.
- Předkládá vedení školy plán své práce a závěrečnou zprávu o činnosti školního psychologa.
- Neustále se vzdělává a pracuje na svém odborném růstu.

Při své práci se řídí etickým kodexem školních psychologů.

Náplň práce výchovných poradkyň

- kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě
- pomoc s neprospěchem žáků a studentů školy
- pomoc (v rámci možností) se školními či rodinnými problémy žákům, studentům, případně i jejím rodičům
- pomoc při problematické komunikaci žáka s vyučujícím
- sestavení IVP pro handicapované žáky či sportovce
- pomoc pro žáky s SPU (vedení žáků, intervenční činnosti)
- příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole

- poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám

Náplň práce školních metodiček prevence

- zajištění programů primární prevence u externích odborníků
- úzká spolupráce s vedením školy (podpora ve školním řádu)
- spolupráce pracovníků poradenského pracoviště
- zajištění koordinace PP
- vypracování krizových plánů „Co dělat když...“ (přílohy tohoto PP)
- stanovení konzultačních hodin, možnosti konzultací po telefonu či internetu
- zajištění funkčnosti poradenského pracoviště a přenesení zajištění intervence na VP
- aktivní práce výchovné komise (ŠPP a ŘŠ)
- aktualizace nástěnky a informací na webu školy
- aktivní spolupráce se všemi skupinami zaměstnanců školy, s rodiči, aktivní práce se žáky
- nabídka pomoci a intervence Zeleného kabinetu studentům VOŠ
- vypracování manuálu pro práci TU
- seznámení všech pedagogů i nepedagogických pracovníků s novými MP v oblasti SPJ
- aktualizace a mapování sítě organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc
- účast na pravidelných schůzkách metodiků s oblastní metodičkou
- další sebevzdělávání v rámci nabízených programů
- zapojení do projektu odhalování šikany „Nenech to být“

5. EVALUACE PP za školní rok 2017/2018

Vedení školy bylo seznámeno se závažností problematiky prevence SPJ. Ve školním řádu SŠ i VOŠ je zakotven zákaz přinášet, distribuovat a užívat návykové látky v areálu školy a přilehlých prostorách, také zdůrazněn zákaz kouření v celém areálu školy.

Ředitel školy ak. mal. Pavel Luffer pokračuje v realizaci nové strategie prevence rizikového chování žáků ve škole.

Škola se zapojila do projektu prevence šikany „Nenech to být“.

Výchovné poradkyně pracovaly s TU a některými třídami v rámci prevence a intervence.

Výchovné komise pracovaly se žáky s problémy s vysokou absencí či s klasifikací.

Vyučující byli seznamováni s preventivní strategií školy na pravidelných poradách – vedením školy nebo školním metodikem – vždy podle potřeby.

V průběhu školního roku bylo největším problémem kouření a záškoláctví.

Všechny mimoškolní aktivity naplánované na školní rok byly velmi dobře promyšleny, a proto úspěšně proběhly.

Pracovníci poradenského centra děkují všem pedagogům, kteří se aktivně podíleli na realizaci preventivního programu, zejména učitelům OBN, CJL, DVK, ANJ a CHE. Dále děkujeme všem ostatním vyučujícím i vedoucím oborů, že jsou při realizaci PP nápomocni.

PP za školní rok 2017/2018 je celkově shledán splněným.

6. KNIHOVNA PORADENSKÉHO CENTRA

Bělohávek, F.: **15 typů lidí, jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat.** Praha, Grada 2010.

- efektivní komunikace s intrikánem, detailistou, plachým člověkem a dalšími typy, poznání jejich silných stránek a řešení problémů, které vytvářejí

Fieldová, E.M.: **Jak se bránit šikaně.** Praha, IKAR 2009.

- praktický rádce co to je a co s tím dělat pro děti, rodiče a učitele

Janáčková, J.: **Praktická komunikace pro každý den.** Praha, Grada 2009.

- sdělování beze slov, co prozrazuje první dojem, komunikace mezi mužem a ženou, zvláštnosti komunikace s dětmi

Martínek, Z.: **Agresivita a kriminalita školní mládeže.** Praha, Grada 2009.

- druhy agresí, přístupy k agr. chování, poruchy chování, šikana

Novák, T., Kudláčková, Y.: **Asertivní žena.** Praha, Grada 2008.

- jak vést rozhovor, reakce na kritiku, základní životní přístupy

Poupátová, Š.: **Netrapte se po rozvodu.** Praha, Grada 2009.

- právní rozvod a psychorozvod, děti rozvedených rodičů, nový vztah, nová rodina

Říčan, P., Janošová, P.: **Jak na šikanu.** Praha, Grada 2010.

- jak zjistit šikanu, psychologie dětské skupiny, vyšetřování šikany, výchovný zásah a náprava následků, prevence

Pipeková, J. a kol.: kapitoly ze speciální pedagogiky. Paido, Brno 1998.

Johnson, E.: Jak se vyhnout AIDS. Praha Lunarion 1993.

Dupal, L.: Kniha o marihuaně. Praha, Maťa 1996. Presl, J.: Drogová závislost. Praha, Maxdorf 1995.

Presl, J.: Drogová závislost. Praha, Maxdorf 1994.

Svobodová, A., Kozák, J.: Mládež a kouření. Praha, Ústav zdravotní výchovy 1990.

Nešpor, K., Csémy, L.: Alkohol, drogy a vaše děti. Praha, Sportpropag 1995.

Vitoušová, P., Koubová, E.: Rodina proti kriminalitě. Bílý kruh bezpečí.

Nešpor, K.: Tajná zpráva z planety X-III, alkohol, drogy, hry a jóga. Praha 1994.

Kolektiv autorů PPP Brno: Metodika prevence sociálně patologických jevů. Brno 2002.

Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Prevence problémů působených návykovými látkami. Praha BESIP 1994.

Višňovský, P., Bečková, I.: Bludný kruh toxikomanií. Hradec Králové EIA 1998.

Kolektiv: Mládež, společnost a stát. Praha, IDM 1993.

Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Jak předcházet problémům na základních a středních školách. Praha, Sportpropag 1996.

Všechny tituly jsou k dispozici na požádání u ŠMP Mgr. Petry Lužové.

7. UŽITEČNÉ ODKAZY

Spondea, o.p.s., Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá Pole
konzultační hodiny: Po – pá: 8:00 – 18:00, telefonní linky v konzultačních hodinách: telefon:
+420 541 235 511, mobil: +420 725 427 241, email: spondea@spondea.cz
pro studenty: email: krizovapomoc@spondea.cz, telefon: +420 608 118 088

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje - psycholog: kpt. Mgr. Marek Ženata
tel.: 950 630 158, mobil: 724 590 361, e-mail: marek.zenata@firebrno.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, PPP Brno, Sládkova 45, 613 00 Brno
www.poradenskecentrum.cz, kontakt: 548 526 802, sladkova@pppbrno.cz

Sdružení podané ruce, Vídeňská 3, 639 00 Brno
kontakt: 545 247 535, info@podaneruce.cz

Psychiatrická ambulance pro uživatele návykových látek, Hapalova 22, 621 00 Brno
kontakt: 541 226 070, psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz

Anabell, z.ú. - poruchy příjmu potravy, Masarykova 506/37, 602 00 Brno
kontakt: 24 824 619, posta@anabell.cz , www.facebook.com/centrum.anabell

Prevence AIDS, Gorkého 6, Brno, kontakt: 724 810 125

Linka bezpečí: 800 155 555 (zdarma, 24 h denně)

Společenství proti šikaně: 737 436 120

Nenech to být (šikana): <https://www.nntb.cz/>

Linka pomoci obětem násilí Dona: 251 511 313

Help line AIDS: 800 144 444 (zdarma, Po - Č:13-18)

Národní linka prevence AIDS: 224915 564

Pedagogicko-psychologická poradna Zachova 1 602 00, Brno, tel: 543 245 914-6

Středisko výchovné péče, Mgr. Renata Ježková, SVP Gabriely Preissové, Brno - Žabovřesky
kontakt: 549240166, 603790671, jezkova.renata@volny.cz

Policie ČR

8. UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

www.nntb.cz

www.modralinka.cz

www.prevcentrum.cz

www.drogovaporadna.cz

www.dropin.cz

www.drogy-info.cz

www.internetporadna.cz

www.nekurte.cz

www.bezcigaret.cz

www.psychoterapeut.cz

www.domacinasili.cz

www.stopnasili.cz

www.sikana.cz

9. LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K PREVENCI

Školský zákon č- 561/2004 Sb.

Zákon č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon 562/2004 Sb. Kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.

Všechny jsou k dispozici v platném znění:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/zakony-1>

Vybrané vyhlášky vztahující se k prevenci:

Vyhláška č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních - novelizována Vyhláškou č. 197/2016 Sb. s účinností od 1. 9. 2016

Dostupná na: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlasky-1>

METODICKÁ DOPORUČENÍ MŠMT

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21291/2010-28 (21 příloh)

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j.: 10 194/2002-14

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 21149/2016

Metodické doporučení pro práci s individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MŠMT 43301/2013

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)

ZÁKONY SOUVISEJÍCÍ

- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů- novelizován Zákonem č. 106/2011
- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v platném znění
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 37/1989 Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

10. KRIZOVÝ PLÁN

určen pro žáky a jejich zákonné zástupce, rodiče a zaměstnance školy

Tento krizový plán obsahuje postupy, které řeší některé krizové situace ve škole.

VÝCHOVNÁ KOMISE

Ředitel školy (dále ŘŠ):	ak. mal. Pavel Luffer
Výchovný poradce (dále VP):	Mgr. Jiřina Rešková, Mgr. Romana Haluzová
Školní metodik prevence (dále ŠMP):	Mgr. Petra Lužová, Mgr. Jaroslava Študentová
Školní psycholog: (dále PS)	Mgr. Jiřina Kalová

AKUTNÍ KRIZOVÉ SITUACE

ublížení na zdraví – šikana – agrese – rvačka – vážný úraz – intoxikace žáka – nalezení alkoholu či OPL ve škole – projevy diskriminace – nepřátelství – projevy nesnášenlivosti – další možnosti

DEFINICE ŠIKANY

Na naší škole je šikanování jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků nebo zaměstnance školy.

Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít formu sexuálního obtěžování až zneužívání.

Může se realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.

DEFINICE OPL

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (m. j. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák.

CO DĚLAT

Je-li žák svědkem či dozvěděl-li se o některé z krizových situací:

Jde-li o akutní situaci, okamžitě uvědomí nejbližšího dospělého člověka v okolí, paní uklízečku, učitele konajícího dozor na chodbě, ten ihned zasáhne a informuje ředitele školy.

Jde-li o neakutní situaci, uvědomí jakéhokoli pedagoga, třídního učitele, výchovného poradce, školního metodika prevence **NEBO NĚKOHU, KOMU VĚŘÍ**.

Anonymita a bezpečnost svědků je samozřejmostí!

CO DĚLAT

Má-li rodič podezření či zjistí-li, že jeho dítě nebo jiný žák je ve škole šikanován:

Jak rodič pozná, že je jeho dítě šikanováno nebo co má dělat, když zjistí, že jeho dítě šikanuje jiné, vám poradí na: www.minimalizacesikany.cz.

Rodiče se mohou osobně, písemně nebo telefonicky obrátit na třídního učitele nebo na kohokoli z výchovné komise:

603 171 183	ak. mal. Pavel Luffer	ředitel školy	luffer@ssudbrno.cz
545 125 621	Mgr. Jiřina Rešková	VP Franc.	reskova@ssudbrno.cz
543 421 381	Mgr. Romana Haluzová	VP Husova	haluzova@ssudbrno.cz
605 929 005	Mgr. Petra Lužová	ŠMP Franc.	luzova@ssudbrno.cz
543 421 378	Mgr. Jaroslava Študentová	ŠMP Husova	studentova@ssudbrno.cz

Nntb.cz – možnost anonymního nahlášení i jen podezření

CO DĚLAT

Je-li zaměstnanec školy svědkem či dozvěděl-li se o některé z krizových situací:

Intervenci (první pomoc) provádí:

Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci návykové látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

1. pokud možno žákovi výrobek odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
2. sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka, který ŠMP založí do agendy
3. v případě nezletilého žáka TU informuje zákonné zástupce
4. sankce podle školního řádu

KONZUMACE ALKOHOLU a OPL VE ŠKOLE

1. pokud možno žákovi výrobek odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
2. **NEOHROZIT VLASTNÍ ZDRAVÍ NEBO ZDRAVÍ ŽÁKA!**
3. podle závažnosti momentálního stavu žáka posoudit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí, zajistit první pomoc případně lékařskou pomoc
4. pokud akutní nebezpečí nehrozí – sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka, který ŠMP založí do agendy
5. informovat ředitele školy
6. v případě nezletilého žáka TU informuje zákonné zástupce, aby si žáka vyzvedli
7. sankce podle školního řádu, v případě opakování situace ŘŠ plní oznamovací povinnost